

Кафедра зоології

ЕКОЛОПЯ ПТАХІВ

**Навчальна дисципліна вільного вибору
для здобувачів наукового ступеня доктора філософії
II курсу, які навчаються за спеціальністю 091 Біологія**

Викладач – Чаплигіна Анжела Борисівна

- доктор біологічних наук
- професор кафедри зоології
- автор понад 180 наукових та науково-методичних публікацій
- фахівець у галузі різноманіття, екології, охорони орнітофауни
- керівник експедицій з вивчення біологічного різноманіття природно-заповідних територій України

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування цілісної системи знань про птахів, як складової екосистем, про їх таксономічне й функціональне різноманіття, значення у функціонуванні біосфери та в житті людини.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення видового різноманіттям орнітофауни в екосистемах;
- оволодіння особливостями функціонального різноманіття птахів;
- опанування господарського значення птахів та їх ролі у консументному блоці екосистем;
- освоєння основних методів приваблення та охорони птахів

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Основні риси організації класу *Aves*

- **ТЕМА 1. Основні риси біології птахів**
- Особливості зовнішньої та внутрішньої будови птахів;
- Пристосування птахів до польоту;
- Походження та еволюція класу *Aves*;
- Система класу *Aves*;
- Розмноження та розвиток птахів.

- **ТЕМА 2. Особливості екології птахів**
- Гніздобудувальна діяльність птахів;
- Живлення птахів;
- Енергетика птахів;
- Пристосування птахів до різних способів життя способу життя.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 2. Екологічна радіація класу Aves.

ТЕМА 1. Основні екологічні групи за місцем мешкання.

- Екологічні групи птахів;
- Степові птахи;
- Лісові птахи;
- Птахи узлісся та чагарників;
- Навколоводні та водні птахи;
- Дуплогніздні птахи;
- Колоніальногніздуючі птахи.

➤ ТЕМА 2. Різновиди екологічних груп птахів

- Хижі птахи;
- Комахоїдні птахи;
- Птахи в антропогенному ландшафті.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 3. Біогеоценологічне значення та охорона птахів

ТЕМА 1. Значення птахів в екосистемах

- Особливості міграцій та перельотів птахів;
- Сангігієнічне значення птахів;
- Птахи і лісове тасільське господарство;
- Мисливські птахи;
- Співочі та декоративні птахи.

ТЕМА 2. Охорона та залучення птахів до різних екосистем.

- Охорона та залучення птахів;
- Біотехнічні заходи;
- Розведення дичини;
- Рідкісні та зникаючі птахи;

